

דיני תשעת הימים ותשעה באב שחל במוצאי שבת – תשפ"ב

- א. השנה (תשפ"ב), שתשעה באב חל בשבת ונדחה ליום ראשון, יש אומרים שאין דיני "שבוע שחל בו" נוהגים כלל, ויש אומרים שנוהגים החל מיום ראשון ג' באב. רוב בני ספרד נוהגים להקל בכל הדינים עד ערב שבת חזון, (שבת הבאה) כדעה שו"ע וכדעת ה'בן איש חי' וה'כף החיים'.
- ב. למנהג האשכנזים אסור לכבס בגדים מר"ח אב, אפילו בכוונה ללבשם רק לאחר תשעה באב, ואפילו לכבוד שבת. ניקוי בגד ע"י ניקוי יבש הוא בכלל כיבוס. מותר לנקות כתם נקודתי בבגד.
- ג. בכלל איסור כיבוס כלולים בגדים ומגבות, סדינים, מצעים ומפות. גיהוץ בגדים דינו ככיבוס.
- ד. מחמירים שלא לכבס גם בגדי קטנים, אך בגדי קטנים שמתלכלכים תדיר (גילאי 6-7 שנים), כשיש צורך להחליפם בכל יום מותר לכבסם. אין לצרף אליהם בגדים שאין היתר לכבסם.
- ה. השנה, שחל ט' באב בשבת ונדחה ליום ראשון, במקום צורך גדול אפשר לכבס בגדי קטנים (עד גיל בר מצוה) עד ערב שבת חזון. מותר לנקות כתם מבגד בתשעת הימים משום שאין בזה שמחה.
- ו. בתשעת הימים אסור לגהץ בגדים, וכן אסור לסרק פאה ולהשתמש תוך כדי כך בספריי, אבל מותר לסרק פאה ללא שימוש בחומרים.
- ז. אין לקנות תכשיטים, כלי כסף וזהב ודברים יקרי ערך בתשעת הימים.
- ח. יש למעט בקניית כלים ודברים שלא נצרכים לתשעת הימים. אם נצרכים לימים אלו מותר לקנות.
- ט. אין לקנות בגדים בתשעת הימים. מכירה ובה מבצעי הנחה מיוחדים שלא יהיו לאחר תשעת הימים, מותר לקנות גם בתשעת הימים.

שבת פרשת דברים – שבת חזון

- א. השנה שבת דברים – חזון היא ערב תשעה באב. מותר לאכול בשר גם בסעודה שלישית.
- ב. מותר לעשות "שלום זכר" בליל שבת. וכן מותר לעשות קידוש לחתן בשבת זו כבכל שבת, ומותר לשיר לחתן כמו שרגילים בכל עליה לתורה.
- ג. ראוי בשבת זו להקדים תפילת מנחה, כדי שיוכלו לסיים סעודה שלישית מבעוד יום.
- ד. כשאוכל סעודה שלישית לא יאמר שאוכל כדי שיהיה לו כוח לצום בלילה, אך מותר לחשוב כן.
- ה. בשבת אחר חצות היום מותר ללמוד רק דברים המותרים בתשעה באב.
- ו. אסור להכין משבת לחול, ולכן אסור להביא את נעלי ט' באב או את הקינות לבית הכנסת בשבת.
- ז. מי שחפץ ליטול 'קלי צום' לפני הצום, לכתחילה יש לרסק ולערבב מערב שבת במזון או במשקה. בדיעבד אפשר לערבבו בשבת, הואיל ואין זו תרופה, אלא ריכוז צמחי מזון.
- ח. יש להיזהר להפסיק מלאכול מבעוד יום, דהיינו לפני שקיעת החמה, וכן יש ליטול מים אחרונים לפני שקיעת החמה.

מוצאי שבת – תשעה באב

- ט. נהגו לקבוע בבית הכנסת זמן תפילת ערבית לשעה מאוחרת יותר מכל מוצ"ש, כדי לאפשר לציבור להיות בבית בזמן מוצ"ש ויאמרו 'ברוך המבדיל בין קודש לחול' בלי שם ומלכות, ויפשטו את בגדי השבת ונעלי העור וילבשו בגדי חול ואח"כ יבואו לבית הכנסת.
- י. לאחר צאת הכוכבים יושבים על הקרקע, וחולצים את הנעליים. יקפיד לעשות זאת רק לאחר צאת הכוכבים, ולא לפני כן.
- יא. מבדילים בתפילה "אתה חוננתנו", כשאר מוצאי שבת.
- יב. כיון שאין מבדילין על הכוס ראוי שהנשים תתפללנה ערבית ותבדלנה בתפילה, משום שעיקר התקנה היתה להבדיל בתפילה.
- יג. נשים שאינן מתפללות לא תעשנה מלאכה עד שתאמרנה "ברוך המבדיל בין קודש לחול".
- יד. במוצאי שבת מברך "בורא מאורי האש" על הנר לפני קריאת מגילת איכה. אם לא בירך בתחילת הלילה יכול לברך כל הלילה. אין מברכים על הבשמים, משום שהוא דבר של תענוג.
- טו. חולה שצריך לאכול בתשעה באב, חייב להבדיל לפני האכילה, ולא יתחיל בפסוקים שלפני ההבדלה כמו כל מוצאי שבת, אלא יתחיל מברכת הגפן.
- טז. אם הבעל חולה ומבדיל לעצמו יכול להוציא את כל בני ביתו.
- יז. אשה, שהיא חולה, לכתחילה תעשה הבדלה לעצמה ותשתה את הכוס.

מוצאי תשעה באב

- א. במוצאי ט' באב מבדילים על היין. ואין מברכים על הנר והבשמים, כיון שהם שייכים למוצא"ש.
- ב. כל שנה מחמירים לא לאכול בשר עד חצות יום עשירי באב, אבל השנה, שחל תשעה באב בשבת ונדחה ליום א' מותר לאכול בשר ויין ביום שני בבוקר, אבל בלילה אסור בבשר ויין משום אבילות של יום.
- ג. תספורת, כיבוס ורחיצה מותרים אפילו בלילה.

יהי רצון שיקויים בנו בקרוב הפסוק "צום הרביעי וצום החמישי וצום השביעי וצום העשירי יהיה לבית יהודה לששון ולשמחה ולמעדים טובים" (זכריה ח יט).

הרב חגי ולוסקי

052-9453811